

36. 18.

151. 62.

DEO DUCE!

DE

RENOVATIONE

INVESTITURÆ

FEUDALIS,

INDULTU SUPERIORUM

in almâ hâc philureâ,

PRÆSIDE

DN. JOH. ALEXAND. Christ /

U. J. D.

publ. disputabit

JOH. CAROL. Bose/ Eq. Misn.

A. & R.

d. 4. Sept. c1o 1oc LXXIX.

hor. locog₃ consuet.

LIPSIÆ

Typis KRÜGERIANIS.

J. VII.

HAZ

31
SERENISS: & POTENTISS:
ELECTORIS SAXONICI

&
BURGGRAV. MAGDEB.

Supremo Aulae Mareschallo, Consiliario intimo, Con-
ti, Circuli Lipsiensis Directori, & Praefecturarum
Lipsiensis, Coldicensis, Bonensis atq; Grim-
mensis Capitaneo gravissimo, i me-
ritissimo.

PERILLUSTRI, & GENEROSISS.

DOMINO,

DN. HERMANNO
à VVOLFRAMSDORE

Dynastæ in Mügeln, Kusteriz, Kol-
men, Salhausen &c.

DOMINO SUO atq; PATRONO

summe devenerando,

in signum perpetuæ observantiæ,

atq; commendationem,

hoc Academici laboris specimen

offert, lacrumq; dicit

Johannes Carolus

AUTOR.

FELICITER!

§ I.

Concepta est disputationis nostræ rubrica de Renovatione investituræ cum Ludw. tr. de renov. Invest. & DD. comm. qui per hunc terminum nihil aliud intelligunt, quam feudijam constituti renovationem, quæ iterata vel veteris feudi investitura dicitur 2. F. 3. & 32. investituræ

Consideratio nominis

vocabulo quod antenus à proprietate sua semoto: renovationem quippe hanc, investituram proprie non esse, sed investituræ veteris confirmationem adstruit Rosenthal. d. feud. Cap. 6. concl. 29. n. 3. & quamvis terminus rubricæ nostræ videatur saltem ad Dominum respicere, utpote cujus est renovare, Vasalli verò recognoscere; quâ ratione tractatum suum, quem de hâc materiâ reliquit Laur. Sylvanus JC. Patavinus inscripsit de recognitione feudi: quoniam tamen & renovatio & recognitio eodem expediuntur actu, vox renovationis videtur satis ex haurire naturam rei ipsius. Appellatur illa aliàs quoque renovativa investitura Menoch. L. 1. Consil. 66. n. 40. Gr. ἀναναψις, Cujac. 2. Feud. 4. licet hæc vox nec renovationem, sed reversionem s. reflexionem significet: nec in Nov. Leon. 13. de renovatione nostra feudali; sed de renovatione precariæ capiatur, & fieri soleat præstitis εἰς-ἀναψις Cujac. 1. F. 5. vid. d. Nov. 13. Germ. dicitur Lehens-verneuerung / wiederholte Lehens-empfangung / Thab. ichnogr. doct. feud. P. 1. n. 41. quandoque etiam simpliciter Be-Lehnung Giphart Tr. d. Jur. feud. Cap. 10. n. 37. Eam describimus ita:

A 2

J. 3.

Definitio

§. 2. Renovatio investituræ est actus solennis, quo feudum legitime acquisitum possessori ad ejus petitionem ob Dominum vel Vasallum mutatum interveniente fidelitate confirmatur. conf. Ludw. de renov. invest. Cap. 1.

An sit Contractus

§. 3. Generis loco posuimus Actum, tanquam verbum generale omnibus factis absolutis commune. l. 19. ff. d. V. §. est enim actus factum ipsum, quo res & negotia fiunt Gödd in d. l. 19. n. 9. quoniam igitur & renovatio investituræ est factum, quo confirmatur possessori feudum, commodius vocabulum actus videtur applicari posse, quam contractus à Laur. Sylvan. d. recogn. feudi qv. 2. nulla enim hic intercedit conventio, neque agitur de jure aliquo acquirendo, sed saltem de jure acquisito confirmando. Et quàmvis Sylvan. d. q. n. 5. suæ assertioni robur aliquod inde conciliare studeat, quia à parte Vasalli adest obligatio ad recognoscendum, à parte Domini ad renovandum: hæc tamen obligatio non oritur demum ex renovatione, sed jam adest ex constitutione feudi, & investitura prima quæ ipsa tamen propterea non magis contractus esse videtur, per ea quæ habet Ludw. Synops.

An sit modus acquirendi feudum

feud. Cap. 8. §. 1. Ex dictis facile patet rectè sentire Nelliolum Disp. feud. 5. th. 1. lit. a. quando renovationem investituræ modum acquirendi feudi negat: omnis enim renovatio fit vel Domino mutato vel Vasallo mutato, ut subsequ. §. 5. monebitur: neutro v. casu per renovationem acquiritur feudum: non illo quia nulla ratio, cur per Domini mutationem Vasallo interruptum dicatur dominium, non hoc, quia successor feudum jamjam acquisivit successione. 2 Feud. 33. add. 1. F. 14. §. si capitanei 2. F. 23. inf. quod autem meum jam est, denuò meum fieri nequit l. 159. d. R. 7. Conf. Ludw. Syn. feud. cap. 8 p m. 191.

Causa efficiens remota

§. 4. Et hæc de consideratione generali. Succedit specialis quæ comprehendit causas, easque tum internas scil. materiam & formam. tum externas scil. Efficientem & finem. Efficiens est vel remota vel proxima, illam dicimus esse

esse Jus Feudale 2. F. 3. 32. § 91. hoc ipsum enim tantâ
severitate exigit renovationem, ut contra facientes feudi
amissione puniat, ut infra patebit.

§. 5. *Causa proxima* nobis est mutatio Domini vel
Vasalli. 2. Feud. 24. quo tendit clausula, quæ in literis inve-
stituræ apponi solet: *Dasß der Vasall der Lehen so oft*
die Zufall komme/ gebührliche Folg thun solle. vid.
Schneidw. d. feud. P. 5. n. 1. neq; enim subsistere potest do-
ctrina Jacob. de S. Georg. de feud. verb. dictiq; Vasalli promi-
serunt &c. n. 1. quasi Vasallus ad omnem Domini requisi-
tionem feudum renovare debeat: nullô enim jure,
nullâ lege id cavetur, notante Henr. Rosenth. de feud.
cap. 6. concl. 58. n. 1. neq; juvat hęc sententia autoritate
Bald. in l. plures C. d. fide instrum. non enim dicit ibi Bal-
dus recognitionem esse faciendam quandocunq; Domi-
no libuerit; sed simpliciter emphyteutam & Vasallum ad
recognoscendum esse obstrictum, quod utiq; de tempo-
re debito & consveto intelligendum, ut observat Sylvan.
de recogn. feudi. q. 21. quâ de causâ capit Ludw. de renov.
invest. cap. 1. locum illum Jacobi de casu ubi vel ex conven-
tione vel speciali consvetudine Vasallus ad hanc necessi-
tatem compellitur, tunc enim quin consvetudo illa sit
servanda, dubitare nos non patitur text. 2. F. 1. pr. add
Vult. d. feud. L. 1. c. 7. n. 60.

§. 6. Respectu Domini (immediati & proximi
Schrud. P. 6. c. 3. n. 3.) contingit mutatio (1.) morte, 2. F.
24. in pr. tunc enim succedit alius, quem Vasallus agno-
scat necesse est. 2. F. 40. Si tamen plures Dominos ejus-
dem feudi pro indiviso habeat Vasallus & unus ex illis
moriatur, mutatio contigisse non videtur, plures enim
illi pro uno habentur respectu Vasalli, arg. 2. F. 5. §. 1.
nisi defunctus reliquerit liberos ad feudi successionem
habiles; quia enim tunc hi reliquis Dominis accedunt in
locum Parentis surrogati, novi Domini existunt & peti-
tioni causam præbent, ut latius demonstrat Franzk. L. 1.
resol. 19. n. 22. & ex eo Dn. Struv. Synt. jur feud. cap. 10. §. 2.

A 3

n. 2.

*Causa Effi-
ciens pro-
xima*

*An ad o-
mnem Do-
mini re-
quisitionē
renovatio
petenda*

*Mutatur
Dominus
1.) morte.*

*pluribus
Dominis
existenti-
bus, an-
no mortuo
renovatio
petenda.*

n. 2. ubi simul addit quod quandoque senior frater vel agnatus solus quoad investituram faciendam ex conventionem sit loco omnium dominorum, quo casu non nisi eo mortuo renovatio fieri debeat.

2) alienatione.

§. 7. (2) Alienatione feudi, vel potius domini directi seu dominationis feudi, uti loquitur Cujac. 1. F. 22. alienationis voce non in latiori significato accepta, quod denotat omnem actum, per quem non modo dominium, ut in l. 1. C. d. fund. dot. sed & possessio, ut in l. 4. §. 2. ff. d. alien. jud. mut. caus. vel aliud Jus transfertur. Gödd. in l. 28. n. 8. in f. ff. d. V. S. Sed in sensu strictiori quod denotat actum, quo proprietas & dominium omnino transfertur, & novus dominus feudi constituitur. Dn Struv.

An Dominus Synt. feud. cap. 13. §. 1. n. 5. Atque hæc ut legitime fiat & adhibito Vasalli consensu necesse est; non enim potest Dominus Vasallo postminus sine voluntate Vasalli feudum alienare ex lege sit Domini-
Conradi Imp. 2. F. 34. §. ex eadem 1. quam repetiit Fridericus Imp. 2. F. 55. §. 1. in f. rationem ponunt, tum etiam alienare? quod ferè in omnibus ad paria judicentur Vasallus & Dominus. 2. F. 6. in f. Audr. de Ifern. super usib. Feud. 2. F. 34. n. 8. tum ne Vasallo invito alius obtrudatur Dominus.

§. 8. Et hoc generaliter ita esse putamus sive cum, sive sine curia dominus alienaverit feudum; quamvis enim textus 2. F. 34. §. ex eadem. dubius videatur dum distinguit (1.) an cum vel sine curia: & (2.) an in superiorem vel æqualem, an v. in inferiorem fiat alienatio; ita, ut cum Curia & in superiorem atque æqualem Dominum etiam sine Vasalli consensu fieri illa possit. Hæc tamen distinctiones ad Mediolanensium consuetudinem specialem videntur pertinere; quod tum ex ipso textu patet, ubi sibi invicem opponuntur Lex Conradi, & consuetudo Mediolanensium, qui etiam alias Imperatorum Constitutiones contempserunt, notante Cujac. in 4. F. 38. ex naturali quasi adversus Imp. odio; tum ex verbis ipsius legis Conradi, quæ recenset Bitsch. Comment. ad 2. F. 34. §. ex ead-

ex eadem. notab. 2. ita: *Insuper & omnibus modis prohibemus ut nullus Senior de beneficio suorum militum Canabium aut precarium aut libellum sine eorum assensu facere praesumat. tum denique ex collatione textus 2. F. 55. §. 1. in f. ubi haec ipsa prohibitio à Frider. 1. Imp. repetita. Licet v. haec sententia sit communis, & de Jure feudali verissima; monet tamen Rolenthal de feud. Cap. 9. concl. 62. n. 18. usu receptam illam distinctionem, inter alienationem feudi s. Domini directi cum Curia s. territorio, & sine Curia; ita ut illo casu consensus vasalli necessarius non sit: cum multa trans-eant cum universitate, quæ separatim transferri non possunt l. 62. ff. d. acq. rer. Dom. modo Vasalli graviolem servitutum non patiantur. Gail. d. P. P. L. 2. cap. 15. n. 1. nec in minore dominum transferantur; Vasalli enim maxime interest, minori non subjici, tum quia sub potenti magis est tutus; tum ne teneatur fidelitatem facere minus nobili. Præpos. sup. usib. feud. de L. Conradi. §. ex eadem n. 3. quâ ratione fretus olim Arturus Britannia Dux noluit pro Rege Gallia Regem Angliæ qd. dominum agnoscere, referente Cujac. 1. F. 22. quàm historiam ex Molinæo latius refert Bitsch. cit. l. notab. 9. Imò de consuetudine Franciæ hanc unicam causam esse propter quam alienationi feudi contradicere possunt Vasalli, tradit Gvil. Benedict. in Cap. Raynut. verb. duas habens filias. n. 69. X. de Testam. Atque idem quoque Juri Saxonico feudali conveniens esse, tradit Heig. L. An Princeps subditos suos invito alienare possit? Et quàmvis negativè subditos in hanc quæstionem decidant JCTi magni nominis, quos vito alienare. inter potissimum Hotom. qu illustr. 1. & Heig. L. 1. q. 19. quoniam tamen diversa ratio subditorum est & Vasallorum, nobis hâc in re arridet doctrina Grot. d. J. b. §. p. L. 1. C. 3. §. 12. & seq. ibique in not. Pufendorf. d. J. N. & Gent. Lib. 7. Cap. 6. §. pen. & ult. & C. 7. §. 11. ad quos in hac quæstione à scopo nostro quadantenus aliena B. L. si dominus remittimus.*

§. 9. Quæ verò de alienatione cum consensu Vasalli, vel secundum mores, cum Curia facienda dicta sunt, ea

Quid juris
si dominus
alienaverit Vasal-
los ex ne-
cessitate.

ad necessariam extendere nolumus. Quamvis enim ad pa-
ria judicentur Dominus & Vasallus; hic v. ne in necessi-
tatis calu Domini consensum negligere possit arg. 2. F. 9.
Schrader de feud. P. 8. C. 1. n. 20. & seq. paritas tamen illa non
perpetua, & fallit, quando diversa utriusq; ratio, ut hic: nam
licet ad officium Domini spectet, ne sinat Vasallum suum peri-
re, tamen & Vasallum decet Dominum non contemnere. Do-
minus v. reverentiam Vasallo non debet; & impium atq; ini-
quum videri posset, nolle pati eum à quo, vel à cuius majori-
bus Vasallus vel ejus majores beneficium acceperunt, cum
suo in necessitate facere, quod Vasalle parum noceat & fa-
cienti profit. Rosenth. d. feud. Cap. 9. concl. 62. lit. O. in f.
§. 10. Neque etiam dicta in §. 8. extendenda, puta-

An ad re- mus ad resignationem illi factam qui alias esset successu-
signatione rus. Si enim licitum est Vasallo in illorum gratiam re-
Vasalli futare feudum qui alias succederent. 2. F. 14. § 2. F. 26.
Consensus §. Titius. etiam sine voluntate Domini. 2. F. 38. nulla adest
requira- ratio cur idem denegandum sit domino arg. 2. F. 5. Atque
tur! hoc procedere putamus, etiam eo in casu ubi dominus
fundum dominantem, e. g. Ducatum Imperii, feudi quo-
que jure possideret, eumque refutaret supremo Domino
e. g. Imperatori; quia hac ratione Vasallus proprie non
alienatur in Extraneum, sed Domino subalterno sublato,
supremus Dominus in locum ejus succedit Rosenth. d.
cap. concl. 62. n. ult. Resignatione a tali vel translatione
facta vel in filium vel in alias successurum, mutatum Do-
minum censeri, atq; renovationem petendam esse nulli
dubitamus. Vult. d. feud. L. 1. c. 7. n. 9. Ludw. d. renov.

An per op- invest. p. 433. in f.
pignorati- §. II. An verò sub alienatione comprehendatur
onem mu- quoque oppignatio, ut tunc dominus mutatus cen-
retur Do- seatur, quando Dominium directum alii pignoris jure ces-
minus? sum est? videtur dicendum quod non; quia pignus ma-
net in dominio debitoris l. pignus 9. C. d. pign. act. l. 12.
pr. ff. d. distr. pign. nec pretio aliquo venditur, sed tan-
tum oppignatur, ideoque ejus fructus Creditor non
lucra-

lucratur, sed Sorti imputatur. *l. 1. C. d. distr. pign.* unde etiam
in domini directi oppigneratione Feudistæ *comm.* nõ exi-
gunt consensum Vasalli, quemadmodum in alienatione
Hern. *d. prohib. feud. al. in pr. n. 4. Camerar. in repet. L. Im-*
perialem d. prohib. feud. alien. fol. x. lit. T. Schrader P. 8. c. 1. n. 27.
Quàmvis verò in imperio nostro, præprimis in oppignera-
tionibus rerum Imperii, videamus quandoque plus Juris
in Creditorem transferri, quàm aliàs secund. LL. Rom.
fieri solet, ut patet ex variis oppignerationum ejusmodi
exemplis. Putamus tamen hæc, taliaq; fieri ex pacto,
non ex naturâ Juris Teutonici; quasi hoc jure regulare
fit, ut dominium pignoris transeat in Creditore, ut vult Dn.
Strauch, *Diss. de Oppign. Imp. §. 13. 14. 34.* qui propterea
ejusmodi oppignerationes speciem Fiduciæ, Romanis
olim ex LL. XII. tabb. cognitæ, esse contendit, ex eo,
quod Fiduciæ mentio fiat in Codice Theodosiano *l. 9. C.*
Th. d. infirm. his qua sub Tyr. Cujus Codicis magna
olim apud Germanos, & major quam juris justiniani fuerit
autoritas, quod idem tradit Dn. Conr. *d. O. J. G. c. 3. &*
c. 20. Ast ut non negemus, Fiduciam ap. Rom. ex LL.
XII. tabb. fuisse speciem quandam pignoris, quæ fiebat per
æs & libram s. mancipationem, & dominium transferebat.
vid. Dn. Strauch. *d. diss. §. 5.* ejusq; mentionem fieri in
Codice Theodosiano: Ut ut etiam concedamus, Codicis
Theodosiani magnam olim in Germ. fuisse autoritatem,
& Codicem Aniani à Carolo M, Imp. confirmatum, ex
Theodosiano illo opere potissimum collectum. Conr. *d. l.*
Exinde tamen Strauchiana illatio nondum confirmari
videtur. Nec movemur text. *Juris Saxon. L. 2. des*
Landr. art. 24. §. Ein jeglich Mann. qui eundem
effectum alienationis tribuit bonis oppigneratis, quàm
venditis, quàm dispositionem hic secutus effectus, ut pi-
gnore casu peremto Creditori illud periisse censeatur, ea-
tenus ut amiserit Creditum *L. 3. Landr. art. 5.* Hanc e-
nim dispositionem Jur. Saxon. in foro non servari ex Co-
ler *P. 1. decis. 9.* tradit Carpzov. *P. 2, C. 26. d. 4. n. 9. &*

B

in

in Electoratu Juris Civ. dispositio apertè reducta, per
Const. Elect. Aug. 26. in P. 2. add. Consult. Sax. P. 1. q. 52.
& *seq.* Nec denique est ratio, cur Creditor Jus percipien-
di fructus ex pacto Antichretico habere nequeat; ut vult
Dn. Strauch. *d. diss. §. 32.* nam natura pacti Antichretici
in eo consistit, ut Creditor usurarum loco fructus pigno-
ris percipiat. *l. 17. C. d. usur. vid. Dn. Struv. Decis. Sabbat.*
c. 7. dec. 6. per oppignationem igitur Dominus aliter
mutatus non erit, quàm si expressè hoc actum fuerit.

3.) *Divisi-*
one.

§. 13. (3) *Divisione;* si scil. plures heredes Domini,
hactenus in communione constituti, bona dividerint, atque
sic in divisione uni tantùm assignatus Vasallus fuerit:
quàmvis enim investituram communiter recipiendo, omni-
bus fidelitatem atque sic etiam huic, quem solum jam Do-
minum consecutus, simul præstiterit; non tamen aliter,
quàm pro ratâ suæ partis pro in diviso eum recognovisse,
censetur, cum nec totius Dominus fuerit. Rosenthal *d.*
feud. Cap. 6. Concl. 38. n. 12. quia verò jam & reliquas par-
tes per divisionem nanciscitur, ut pro illis quoque reco-
gnoscatur necesse est. quod pluribus deducit Hartm. Pi-
stor. *observ. singul. 186.* Conf. Dn. Struv. *Synt. feud. Cap. 10.*
§. 2. n. pen. Atque secundum hanc sententiam responsum
esse in *Scabin. Lips. 1629.* testatur Dn. Bechmann. *usu Pr.*
feud. Ex. V. n. 65.

Vasallus
mutatur
1.) morte

§. 14. Respectu Vasalli contingit mutatio fermè ijs-
dem modis, & (1) quidem morte 2. *F. 24. pr. in f.* tunc
enim alium dominus nanciscitur Vasallum, quem, ut in
limine suam contestetur reverentiam, decet, Schneidew.
d. feud. P. 5. n. 4. atque hoc procedit etiam si Vasallus in-
vestitus fuerit pro se & heredibus; Fidelitas enim hæc est
personalis, adeoque ad heredem non porrigitur Schnei-
dew- *d. l. n. 7.* vid. Ludw. *d. ren inv. cap. 1. p. m. 413.*
Quod si verò plures unum feudum possideant pro indivi-
so, & unus ex iis moriatur nullis relictis liberis, mutatio
nulla contigisse videtur, cum omnibus in solidum jus
quæ-

qvæsitum videatur. Knichen. *d. vest. part. P. 1. c. 1. n. 37.*
atque ita iudicatum ab Ordine Juridico & Scabin. Lips.
1660. refert Dn. Struv. *Synt. Jur. feud. c. 10. §. 3. n. 7.* nisi ex iis vo-
luntate Domini (Rosenth. *cap. 6. Concl. 36. n. 4.*) consti-
tutus ad hoc, ut singulorum vices gerat, & nomine com-
muni fidelitatem præstet, *der Lehen träger* / mortuus fu-
erit; tunc enim, reliquis quantumvis superstitibus, renovatio
erit necessaria; quia ex hujus morte solum æstimatur muta-
tio, & ubi ex reliquis unus vel alter deficit, nuda notificatio
Domino facienda. Bechm. *usu Pr. feud. Ex. 5. n. 68.* Quod
ita quoque in Universitate vel Civitate usu venire solet;
quia n. civitas non moritur, à parte Vasalli per mortem,
mutatio contingit, si vel Curator qui Universitatis nomi-
ne fidelitatem præstat moriatur. Schrad. *P. 6. c. 1. n. 2.*
vel ejusmodi Curatore deficiente tempus ad renovandum
definitum præterlapsum fuerit. Dn. Struv. *d. §. 3. n. 3.*

§. 15. (2.) Alienatione quâlibet, quâ feudum
transfertur in alium. modo sit talis, quâ feudum manet
antiquum; qualis sine dubio est, si transferatur in agna-
tum in prima investitura comprehensum, i. à primo acqui-
rente descendente *arg. 2. F. 14.* propriè enim non est
alienatio, sed quædam refutatio. Andr. Ifern. *in cap. sed &*
res. Per quos fiat invest. n. 6. Præpos. *d. l. n. 2.* qualem re-
futationem tacitam appellat Bitsch. *2. F. 14. notab. 3.* Nec
movet, quod talis successor titulo singulari veniat, nec
causam habeat ab alio, sed à se ipso, adeoque feudum in
ejus persona novum fiat. *arg. 2. F. 32. add. 2. F. 50.* pro-
cedit enim hoc, si feudum translatum sit in extraneum,
propter text. *1. F. 5. §. præterea.* & quia Vasallus vendens
rem feudalem consensu Domini, feudum Emptori non
constituit, sed rem in quâ ipsi feudum constitutum fuit,
alteri vendit Struv. *Synt. Jur. feud. Cap. 7. §. 1. non v. si*
alienatio in agnatum fiat; quamvis hoc velit Matth. Af-
flict. in cap. 1. d. Vas. decrep. et. 2. F. 14. n. 21. ex ratione quod
novatione personæ novum feudum fiat; hoc quippe sa-

2.) aliena-
tione

tis refellitur text. 2. F. 49. vid. Rosenth. de feud. c. 2. con-
clus. 22.

3.) Felonia.

An felonia
remissa
Vasallus
renovatio-
nem petere
debeat?

§. 16. (3.) Felonia; modò feudum sit antiquum. Quia enim tunc aut statim, aut saltem morte possessoris delinquentis, ejusque descendendum, feudum pervenit ad agnatos, quin renovationem hi petere debeant, nullum planè subest dubium. habent enim hoc feudum jure à primo Acquirente ad se transmissio, adeoque non alio modo, quam si morte Vasalli possessoris successio ad ipsos delata. Verùm quid si felonia Vasallo remissa, an tunc renovationem petere tenebitur? Hic videmus Rosenth. c. 6. concl. 37. Schrader, P. 6. c. 1. n. 5, Schneidew. P. 5. n. 19. & DD. comm. secutos Andr. de Hern. in §. sed & res: per quos fiat invest. 2. Feud. 3. n. 6. distingvere: an Dominus habuerit corporalem possessionem feudi, quo Vasallus privatus est; an verò Vasallus adhuc manserit in possessione; ita, ut priori casu renovationem petere teneatur, non v. posteriori. Si ratio asserti desideretur, in promptu habet responsum Præpos. in d. §. sed & res n. 3. vers. deinde querit. quia censetur Feudum novum. quam sequaces velut oraculum exceperunt: cum tamen nec vera illa sit, nec ad præsentem quæstionem applicabilis. Non hoc, quia si feudum per remissionem fieret novum, investitura peti intra annum & diem non deberet, secundum tradita Dd quia hoc est de naturâ feudi antiqui, non novi, ubi domini citatio potest expectari 2 F. 24. §. 1. Rosenth. d. Feud. cap. 6. concl. 43. Non illud, quia per remissionem culpæ, suo saltem juri renunciat Dominus, non v. præjudicat Agnatis; quibus jus quæsitum sine ipsorum factò auferri nequit; & quoniam per ablationem feudi ob delictum Vasalli, Jure suo non possunt exui Agnati, per tradita Hartm. Pistor. L. 2. q. 15. n. 25. 33. &c. multò minus hoc fieri potest per feudi, ob remissam culpam, restitutionem. Feudum igitur tale indistinctè manebit antiquum, ut rectè Bart. in l. quod dicitur n. 9. ff. d. Imp.

Imp. in rem dot. fact. etiamsi expresse inter Dominum & Vasallum, ut novum fiat, fuerit actum; quia hoc pactum in præjudicium tertii non valèt. *Christin. V. 6. dec. 3. n. 17. ibique alleg.* quàmvis Dn. *Struv. Synt. feud. Cap. 3. §. 2. n. 4.* in cœteris nobis cum faciens, in casu expressæ conventionis quoad antenus aliter sentire videatur.

§. 17. Quid itaque de quæstione? putamus, regulariter denuò investituræ petitionem necessariam non esse; si enim remissio ante sententiam privativam intervenerit, feudum perfectè non est amissum. Si sententiam sequatur remissio, ipsa contraria voluntas Domini, culpam remittentis, elidit istam sententiam, & perinde habetur, ac si commissam non attendisset. Dn. *Struv. Synt. feud. Cap. 3. §. 2. n. 4.* Si tamen sub expressâ hâc conditione remiserit Dominus culpam, ut denovo investituram petat, quin conditioni stare teneatur Vasallus, dubium non est.

§. 18. Finis renovationis nostræ iterum consideratur vel respectu Domini vel respectu Vasalli. Respectu Domini (1.) ne longinquitate temporis oblcuretur & dubium reddatur Jus ejus. si etenim longissimo tempore Vasallus servitium non præstiterit Domino, fortè, quod non requisitus, vel non affuit Casus Domino, in quo præstari ei deberet servitium; facile accidere posset, quod aliàs sæpe longinquitate temporis fit, ut non pateat conditio originis; ut in simili loquitur *C. longinquitate 64. q. 2. XII. Conf. Sylv. d. recogn. feud. q. 12. n. 2. & seq. (2)* ut pro Domino agnoscat a novo Vasallo; quàmvis enim ex antecessoris fidelitate obligatus quoque sit successor, ad quem res sub eâdem qualitate pervenit. *Gabr. Comm. Concl. L. 2. T. d. jurej. concl. 6.* quia tamen juramentum est personale, successor delinquens perjurii argui ex antecessoris juramento non posset. *Sylv. d. q. n. 5.* quàmvis Vasallus pro se & successoribus juraverit; Juramentum enim alterius quam jurantis animam ligare nequit. *Bart. in auth. quod obtinet n. 3. C. d. prob. Schulz. Synop-feud. cap. 9. n. 71 ibique allegg. add. Struv. Synt.*

Finis respectu Domini.

Synt. feud. Cap. 10. §. 1. n. 2. & 3. ubi idem rectè asserit in casu, quo Dominus, ad cuius successores qq. juramentum extensum est, mutatus.

*Finire-
spectu Va-
salli.*

§. 18. Respectu Vasalli finis erit, ut tutus sit de possessione feudi, quod ipsi non tam ex successione, quam beneficio Domini & pacto primi Acquirentis competere intelligere debet. *Vult. d. feud. L. 1. c. 7. n. 58.* quamvis v. hæc ratio non videatur concludens, quod feuda hodiè, non ut olim sint precaria, sed perpetua & ad heredes transitoria jamjam ab Imp. Conrado II. facta. *1. P. 1.* quoniam tamen hoc ipsum, non nisi sub conditione petendæ renovationis factum, quasi in memoriam pristini temporis, quo Domini pro lubitu feuda auferre poterant, *Rosenth. d. feud. C. 6. conclu. 29. in f.* adhuc hodiè illa subsistere potest. (2) ut ab initio extet signum devotionis Domino debitæ; *arg. 2. F. 24. pr.* est enim petitio investituræ quidam Census devotionis, recognitionis & obedientiæ, qui Domino præstari debet. *Sylv. de recogn. feudi q. 13. n. 1.*

Objectum.

§. 19. Objectum est feudum titulo universalis, vel singulari quidem, à comprehenso tamen in primâ investiturâ acquisitum & legitime possessum; de justa quippe possessione renov. invest. tantum facta intelligitur *2. F. 3.* nec injustam possessionem confirmat illa, quia nullum jus possessionis novè tribuit *Gothofr. in d. text. diss. Bocer. de invest. feud. c. 2. n. 61. vid. infr. de effectib.* Unde passim in libb. feudorum appellatur investitura veteris beneficii, quod indicio est, objectum proprium renovationis esse Feudum vetus, ad minimum respectu habito ad Dominum; quamvis enim contingere possit, ut primus Acquirens, respectu cuius feudum non potest non novum esse, renovationem petere teneatur, domino forsitan mutato; feudum tamen tale novum non est, respectu investituram denuò facientis; quia nulla intercedit alienatio, qualis semper est in nova investitura. quæ
pro-

propterea etiam non nisi ab eo, qui administrationem bonorum suorum habet, fieri potest; cum hæc quoque expediri possit à minori. 2. F. 3.

§. 20. Hinc fuit quæstio an feudum præscriptione acqvisitum dici possit renovari? videtur dicendum, quod non; partim, quia omnis renovatio præsupponit aliam investituram, nec potest renovari quod nunquam fuit. Unde iterata investitura; it. primæ investituræ confirmatio dicitur vid. *supr.* §. 1. partim, quia text. 2. F. 26. §. Si quis per &c. omnem hinc investituram remove videtur. Quoniam tamen ex diutina possessione investitura præsumitur, adeoque in præscriptione occurrat præsumta quædam investitura, & text. 2. F. 26. de novâ, non nostrâ investiturâ loquitur; hinc potius est, ut cum Rosenth. d. feud. c. 6. concl. 77. in f. Bocer. d. invest. feud. c. 2. n. 62. & seq. Anton. Disp. feud. 5. th. 3. lit. f. & Dd. comm. dicamus, quod sic: quia renovatio est de propriâ feudi naturâ. Ludw. d. renov. invest. c. 1. p. 403. Feudum autem præscriptione acqvisitum, proprii feudi naturam sapit Rosenth. de feud. c. 2. concl. 51. ac præscriptio ratione effectus omnino pro investitura habetur, arg. d. §. si quis 2. F. 26. *ibiq.* Bitsch. in f. non obstante textu 1. F. 25. qui feudum sine investiturâ nullo modo constitui posse, dicit. Hoc quippe velle videtur Feudista: quâvis aliàs feudum non nisi per investituram constitui possit, tamen & 30. annorum præscriptionem idem operari. Nam cum per præscriptionem acqvisiri feudum dicitur, id non tam dicitur eò respectu, quod verè & certò nulla investitura præcesserit, sed quod propter tanti temporis possessionem non amplius quærendum de investitura, quam in dubio credendum sit, adfuisse potius, quam defuisse. Bitsch. d. 2. F. 26. §. si quis Notab. 7.

§. 21. Quale v. feudum sit non interest, in enim Renovationem regulariter necessariam esse, demonstrat Vult. d. feud. L. 1. c. 7. n. 39. adeoque etiam in modico & Rustico, cum non minus feuda sint, quam magna, nec

*Feudum
præscripti-
one acqvi-
situm an
possit reno-
vari?*

*An in feuo
do Rustico
investitu-
ra petenda*

nec uspiam legantur excepta: quàmvis Dd. communiter, secuti Jac. de Ardiz. sint in contrarium, quibus tamen scitè occurrit Rosenthal. *de feud. c. 6. concl. 32. in not. lit. b.* & Ludw. *de renov. invest. cap. 1. p. 411.* ad quos brevitate studio nos remittimus, præprimis quod communem sententiam usu servari concedendum sit, Vult *d. l. Carpz. P. 2. Const. 45. d. 21.*

*Subjectum
superius.*

§. 22. Subjectum nostræ renovationis vel superius est vel inferius. Illud renovans, hoc recognoscens. Renovans est Dominus feudi, isque immediatus & proximus, arg. *c. Imperialem. 2. F. 55. vers. præterea si quis. ibi: à proprio domino: qualis est is, qui feudum alicui dedit, cui propterea etiam, non verò mediato vel supremo Domino, servicia præstantur. d. c. Imperialem § illud quoq; præcipimus.* Vid. Dn. Struv. *Synt. feud. c. 12. §. 12. n. 1.* Rosenthal. *d. feud. c. 6. concl. 63.* Ubi limitat dicta, si medius Dominus fortè sine successore feudali vita fungatur; quasi tunc à mediato Domino recognitio fieri debeat. Verùm enim verò, hanc exceptionem non putamus esse de Regula; quia tunc medio sublato, ipse supremus Dominus incipit fieri immediatus; Si quidem agnoscere defuncti Vasalli Vasallum, pro suo fideli velit; regulariter enim non tenetur, secundum veriore Dd. sententiam, per latius tradita Hartm. Pistor. *L. 2. q. 44. n. 10. & seqq.*

*An Domi
nus minor
possit reno
vare.*

§. 23. Sive major sit Dominus, sive minor nihil interesse videtur *2. F. 3.* quia hic nulla subest alienatio, sed ab eo, ad quod ex facto antecessorum obligatus est, per renovationem hanc sese liberat: quæ ratio movit DD. *comm.* asserere, quod hoc ipsum procedat etiamsi nullus Curator à parte renovantis minoris intervenerit; præprimis, quod *text. 2. F. 3.* Curatoris mentionem non faciat, & indistinctè loquatur. Vult. *de feud. L. 1. cap. 3. n. 7.* ac aliàs puberes sine Curatore se obligare possint. *l. 101. de V. O.* Sed quemadmodum hic textus de obligatione personæ, non de contractu super rebus suis intelligendus, per tradita

dita Brunn. *in d. l. 101.* ita nobis omninò distingvendum videtur: an Dominus minor Curatorem habeat, nec ne: hoc casu communem DD. sententiam probamus; quia negotia sua pro arbitrio administrare potest arg. *l. 43. d. O. & A.* Illo casu verò Curatoris consensum necessarium putamus, quia ita non magis negotia sua gerere potest Minor, quam ille cui bonis interdictum *l. 3. C. d. in int. rest. min.* Ludw. *d. ren. inv. cap. 1. prope fin.* (p. 440.) Et quoniam hodiè Minores indistinctè Curatores accipiunt, præsertim nondum conjugati; Brunnem. *in l. 1. n. 2. ff. d. Minor.* hinc etiam in renovatione indistinctè Curatoris Consensus ut interveniat, ad minimum consultus est. Dn. Struv. *Synt. feud. Cap. 10. §. 9. n. 1.* add. Schneid. *d. feud. P. 3. n. 82.* & Rosenthal. *d. feud. Cap. 6. concl. 42. lit. b.* ubi hoc Usu servari tradit, & elegans notabile addit circa reiterationem renovationis, adulto Domino. Minoris appellatione a. hîc contineri impubere, infante tamen majorem probabiliter colligitur ex *§. si minori 2. F. 26.* in quo tamen tutoris auctoritatem requiri, minus dubii habet; licet dissentiat novissimè Bitsch. *ad 2. F. 3. notab. 1.* ex ratione, quod pupillus deteriorem suam conditionem non faciat, sed meliorem, dum Vasallum juramento sibi obstringit. Hæc enim ratio, vel propterea vacillat, quia feudum renovando quasi contrahit, & obligatio etiam à parte Domini nascitur. quod generaliter pupillo sine tutoris auctoritate non permissum est. *l. 9. pr. ff. d. Aut. & Cons. Tut.* Hinc si de facto renovatio à solo pupillo impetrata, quâ pupillum non valet; valet tamen eatenus, ut Vasallus à pænâ Caducitatis excusetur. Zas. *d. feud. P. 6. n. 39.* vid. Ludw. *d. l. si verò pupilli illi sint Infantes,* tunc ipsi Tutores renovationem vi administrationis suæ facere poterunt. Ardiz *summ. Jur. feud. c. 12.* quàmvis aliud dispositum in investiturâ novâ, ratio tamen diversitatis est in promptu, quod ibi intercedat alienatio, quæ non est in renovatione. Rosenth. *d. feud.*

C

cap.

cap. 3. Concl. 14. & allegg. ibid lit. d. Idem juris in Domino furioso, & mente capto, qui omnia expedire solent per Tutores et Curatores. Schneid. P. 3. n. 85. Quid dicendum, si pragnante uxore Dominus decesserit; vid. Idem d. P. 3. n. 86. in f.

An mortuo Episcopo à Capitulo renovatio petenda.
§. 24. Neque etiam interest, an Mas sit Dominus, an Fœmina, an Laic⁹, an Clericus. Circa hunc tamen disquiritur; quoniam mortuo Prælule contingere potest, ut intra annum & diem alius non substituatur, an tali casu renovatio à Capitulo peti debeat? Et quoniam non tam Episcopi ceu Administratoris, quam Capituli negotium agi videtur in infeudatione bonorum Ecclesiæ, affirmativè respondent Dd. Quàmvis v. nobis hæc ratio non videatur adeo concludens, quoniam mors Episcopi causam dedit renovationi, adeoque per substitutum in locum defuncti, manus dominans mutata intelligitur; aliàsq; Capitulum nunquàm moritur; antecedens tamen sententia in Praxi recepta, ut præjudicio demonstrat Carpz. P. 2. C. 45. d. 22.

An Dominus per Procuratorem renovare possit?
§. 25. Potest v. Dominus vel ipse renovare, vel per Procuratorem. 2. F. 3. §. 1. vers. sed utrum. 2. F. 58. §. item sciendum; modo, vel speciale ad hoc mandatum habeat, vel generale cum liberâ. Zas. d. feud. P. 5. n. 41. Quàmvis enim Procurator cum liberâ non possit de novo feudum constituere; quia feudi datio donationem sapit, quæ in generali mandato non censetur esse concessa. Schneidew. P. 3. n. 87. aliud tamen est in feudi antiqui renovatione. Rosenth. d. feud. c. 3. concl. 9. n. 5. & seq. & cap. 6. concl. 63. n. 2. ubi n. 3. Idem extendit ad Syndicos & Administratores Civitatum ac Universitatum. Atque hoc videtur de generali Germaniæ observantiâ, quod per alium domini investituram faciant sive per Cancellarium & Consiliarios Regiminis. Rosenth. d. concl. 63. n. 2. Sive per Mandatarium alicubi constitutum, quem vocant feudorum Præpositum, den Lehnen Probst. Giphhan. Tr. d. feud. cap. 10. n. 6. In Aula tamen Imperiali, differentia solet observari inter feuda majo-

majora & titulata, ut Ducatus, Principatus: & minora, ut Comitatus, Baronias; ita ut illa ab ipso Imperatore in throno Majestatis sedente: hæc v. per Senatum aulicum, den Reichs HoffRath/ conferantur. Limn. d. J. P. L. 4. c. 7. n. 24. & ita se aliquoties, quando in aula Cæsaris fuit, observasse scribit Reinking. d. Regim. sec. & Eccles. L. 1. cl. 4. c. 16. n. 19. Si tamen Comitatus Principalis, einer Gefürsteten Graffschafft/ renovativa investitura petatur, ab ipso Imperatore quoque illa fieri debet, teste Myler. de Princip. & stat. Imp. P. 3. cap. 91. n. 8. ubi ipse nomine & mandato Dn. Leopoldi Friderici Wurtembergiæ Ducis, investituram Comitatus Principalis Montis-beligardensis coram Throno Cæsareo Pofonii obtinuisse 1659. dicit.

§. 26. Anne v. Vicariis Imperii vacante Imperio *Vicarii Imperii an possint renovare.* investiendi de veteri feudo facultas competit? Sanè, si respiciamus l. 1. C. d. off. Vicar. ex cujus fine patet, parem Vicarios habere potestatem cum eo, cujus Vices gerunt, & tradita Dd. qui tantum posse Vicarios imperii, quantum ipse Imperator, ajunt, Buxt. ad A. B. tit. 5. Concl. 72. affirmativa facile indistinctè applausum merebitur. Ast quoniam res hæc sat aperte sub distinctione decisa in A. B. Tit. 5. non opus erit, fundamentis aliunde petitis uti. Ex hæc v. Caroli I V. Imp. Constitutione distingvendum, inter feuda Principum & illa quæ vulgo *Fahn-Lehen* dicuntur; atque inter reliqua imperii feuda. Hæc renovare possunt Vicarii; si nempe durante Vicariatu periculum sit, ne annus petendæ investituræ finiatur. Non enim mortuo imperatore, omnes Imperii Vasalli, etiam, ante ab Imperatore investiti, quasi Domini personâ mutatâ, investituram à Vicariis petere tenentur: sed si vel vivo adh. Imperatore, vel brevi post hunc defunctum Vasallus mutatus sit, nec spes antè novum constitui Imperatorem, quàm annus præterlapsus fuerit, ut post Arum. Discurs. Acad. Vol. 3. D. 1. §. 72. & Disc. 3. ad A. B. C 2 T. 5.

7. §. 37. benè observat & pluribus deducit Limn. d.
 7. P. L. 3 c. 12 n. 70. & seq. Si verò tale periculum non sub-
 fit, nemo facillè à Vicariis renovatiònem petet, quam per
 Electum postea Imperatorem innovari necesse est A. B.
 d. t. 5. ILLA renovare non possunt, sed eorum investi-
 turam sibi soli reservavit Imperator d. t. 5. §. 27. Et hoc
 generaliter verum esse putamus, licèt annus investituræ pe-
 tendæ præstitutus elabatur, anteqvã novus constitutus fu-
 erit Imperator. quia aliàs nihil speciale esset in renova-
 tione feudorum Regalium, contra verba & mentem Im-
 peratoris in d. l. A. B. neque obstat huic assertioni Const.
 Carol. V. in Ordin. Regim. d. Anno. 1521. §. und behalten uns.
 4. junct. §. seq. quippe quæ non de casu vacantis per mor-
 tem Imperii, sed absentia Imperatoris, nec de Vicariis or-
 dinariis, sed Vicario ab Imperatore specialiter designato,
 cui mandatum pro lubitu concedere potuit, agit. Carpz.
 Semidec. ad A. B. 4. q. 2. n. 15. Neque metuendum est pe-
 riculum Caducitatis, si intra annum non petatur renovatio:
 non enim privatio, sed contemptus moram arguit. &
 absentia Domini aliàs est justa causa excusationis, ob non
 petitam debito tempore investituram. add. Limn. d. Cap.
 12. n. 76. & seq. Nomine v. Feudorum horum, in quibus
 hæc exceptio habet locum, sine dubio continentur quo-
 que feuda Ecclesiastica majora, quæ aliàs Scepter debent audi-
 unt, per tradita Rumelin. Diff. 4. ad. A. B. th. 19.

Subjectum §. 27. Subjectum inferius est possessor feudi, si-
inferius ve is primus acquisiverit, quod in casu mutati Domini
s. Vasallus. quandoq; contingit, sive per successionem, similemve
 modum, sec. superius deducta acceperit arg. 2. F. 3. in
 pr. renovationem enim petere non tenetur, qui non pos-
 fidet, nec tempus renovationis petendæ currit Vasallo
 possessione destituto Sim. Ulr. Pistor. in add. ad Hartm.
 Pistor. L. 2. q. 31. lit. a. ibiq; allegg. Conf. Sylvan. d. rec.
 feud.

feud. q. 76. Hinc inferunt DD. Expectivatum non obli- *Expectiva*
gari ad petendam renovationem, etiamsi expectativa non *tus an re-*
nudâ promissione, sed accedente investiturâ abusivâ fa- *novatione*
cta. Vult. *L. 1. c. 7. n. 76.* quâvis enim tunc non militet *petere de-*
ratio. Rosenth. *cap. 6. concl. 49. lit. c.* quod, ubi non est in- *beat.*
vestitura, ibi peti non potest renovatio, adest tamen a-
lia æqua prægnans causa: quod non possideat; & inve-
stitura illa abusiva conditionalis, adeoque effectum de-
mum capiat existentiam Conditionis. 2. *F. 26. §. moribus.*
Atque hoc non modo *communi* sed & *Saxonico* juri conve-
nire pluribus demonstrat Hartm. Pistor. *L. 2. q. 31. per*
tot. Carpz. P. 2. C. 45. d. 10. quod in Electoratu Saxon.
nullum dubium propter *Const. Elector. 45. in P. 2.* Alia
verò ratio est si-multaneè Investiti, qui singulis casibus
renovationem investituræ petere tenetur, per *d. Const.*
45, quod & extra Electoratum ita esse ubi Jus Saxonicum *Simulta-*
viget testantur Dd. *comm. Schurff. cent. 1. Conf 16. Berlich.* *neè inve-*
P. 2. concl. 53. n. 34. Carpz. 6. Resp. 78. quia ex simultaneâ *stitus an*
investiturâ jus quoddam perfectè partum est investito, *teneatur*
ad cujus conservationem non iniquè renovatio exigitur *renov. pe-*
Hartm. Pistor. *d. q. 31. n. 13,* etiamsi enim nec simulta- *tere?*
neè investitus possideat, Consuetudine tamen vel Statuto
recipi potest, ut etiam non possidens teneatur renovare
Consil. JCrorum Lips. ap. Hartm. Pistor. *post q. 27. in L.*
2. n. 13. In Lusatiâ tamen superiori hanc consuetudinem
non vigere, nec ante delatam sibi successionem, simulta-
neè investitum opus habere, ut renovationem petat, te-
statur Dn. Struv. *Synt feud. cap. 10. §. 1. in f.* Quid con-
stitutum hæc de re in Marchiâ Brandenburg. 1602. refert
Schepliz. *Promptuar. Jur. T. 6 §. 3. n. 47.*

§. 28. Cujus verò Conditionis & dignitatis sit Vas *An superi-*
fallus, non refert, adeoque superior ab inferiori feudum te- *or ab infe-*
nens, renovationem petere necessario debet 2. *F. 100. de-*
scendit enim hæc obligatio ex naturâ Contractus feuda- *riori Do-*
minis. Rosenth. *de feud. cap. 6. concl. 31. n. 1.* qui Principem *mino re-*
nov. pete-

An Mulier?

An pupillus, & Minor?

Pluribus unum feudum tenentibus an omnes debeant renovationem petere?

quoque; ligat, quem in Contractibus privatorum jure uti, ipsa naturalis ratio docet, ut propterea neminem sanæ mentis de hac assertione dubitare posse statuat Brunner. in l. 4. n. 4. C. d. LL. add. Ludw. de renov invest. cap. 1. [p. 407.] ubi ad Ecclesiam hoc ipsum rectè extendit arg. 2. F. 40. §. fin. Nec aliud dicendum in Muliere feudum possidente, quam ne juris quidem ignorantia hic excusabit, quia de ipsâ feudi naturâ est hæc recognitio, quam ignorare ne fœminæ possunt. Sylv. d. recogn. feud. q. 60. n. 1. & 2. hoc pacto enim fœmina ad feudum quandoque habilis effecta, ut eâ conditione possideat, quâ illi, qui habiles per se sunt, possident. Schrader P. 6. cap. 4 n. 8. & secundum hanc sententiam pronunciâsse Collegium Jurid. Rostoch. testatur Bechmann. Usu Pr. feud. Ex 5. n. 79. De Pupillo & Minori quoque idem dicendum, ut renovationem petere teneantur per Tutorem. Schrad. P. 6. c. 2. n. 25. quamvis renovandi actus differri soleat in annos majoræ ætatis, dato interim Brevi testato: (quod einen Nutzettul oder Indult = schein vocant:) daß man dem gebrauch nach den Vormunden ein Bekentnis oder Nutzettul zustelle / daß die Empfangung der Lehen Ihrem Mündlein ungefährlichen seyn soll / bis Sie Ihre mündige Jahr erreichet. Schulz. Syn. feudi c. 5. n. 6. an verò pœna caducitatis in casu omissæ à Pupillo vel Minori petitionis locum habeat vid. Struv. cap. 10. §. 9. n. 7.

§. 29 Neque refert, unum sit an plures feudi unius Possessores, in casu forsan, quò defunctus Vasallus plures reliquerit heredes. Omnes enim renovationem petere & fidelitatem jurare debent, etiamsi indivisim possideant 2. F. 26. §. omnes filii. unusquisque quippe heredum, eo ipso quo tenet partem suam feudi, sive divisam sive indivisam, censetur Vasallus Domini pro eâ parte, quæ ad ipsum spectat. Hartm. Pistor. L. 2. q. 47. n. 4. neque tamen propterea plures erunt fidelitates pro uno feudo contra text. 2. Feud. 77. sed plurium personarum jur-

ramentū fidelitatis unius; cū rei de quā, non personarum, à
quib⁹ præstatur juramentū, ratio habeatur. Dn. Stryk, *Exam.
Jur. feud. cap. 13. q. 7. ubiqve allegg.* Atqve hoc de Saxon. Jure,
aliter haud esse ex Consuetudine, tradit Hartm. Pistor.
d. q. 47. n. 7. Usū v. receptum etiam est, in Imperio præ-
sertim nostro, ut in tali casu unum ex se eligant præpri-
mis natu majorem, qui & suo & Consortium nomine,
fidelitatem Domino faciat, qui vulgò **der Träger** vel **Le-
hen-träger** dicitur, referente ex pluribus Dd. alleg. Bitsch.
Comm. ad 2. F. 26. §. omnes. notab. 7. Idem de Belgio
testatur Christin. *Vol. 6. d. 25. n. 9.* videatur tamen Hartm. Pist.
d. q. n. 12.

§. 30. Sed quid in casu converso, ubi unius Domini
plures sunt Heredes incommunione constituti, anne
hi omnes recognoscendi? videtur dicendum, quod non,
per text. 2. F. 55. §. *firmiter vers. præterea.* et rationem,
quod ex persona heredum non debeat mutari obligatio-
nis conditio l. 2. §. *ex his ff. d. V. O.* atqve ita communi-
ter sentire Dd. tradit Sylvan. *de recogn. feud. q. 106. n. 2.*
hocqve in praxi ubiqve servari, testatur Clar. *L. 4. sentent.
§. feudum. q. 49.* atqve congruere Jus Saxonicum patet ex
ejus *Cap. 29.* ibi: **Der Mann darff auch nicht/wenn von
einem seines Herrn Sohn sein gut emfahen.** Quoniam
tamen singuli sunt Domini, & singulis Jus pro ratâ ipso-
rum parte competit; hinc putamus uni quidem fidelita-
tem præstandam esse, nomine tamen omnium; ita, ut
omnes quidem pro Dominis recognoscat, iisque sit ob-
strictus, licet singulis non juraverit. Hoc medio, & affir-
mativæ & negativæ sententiæ satis fieri putat Hartm. Pi-
stor. *L. 2. q. 47. n. 24.* & Rosenth. *6. 6. concl. 38. n. 11.* quàm-
vis verò ita plures habeat Dominos pro uno feudo, quod
videtur esse contra text. 2. F. 55. tamen eos non in solidum,
sed quemlibet pro parte indivisâ: nec fidelitas eum hoc
casu in plus, licet fortius obligat. add. 2. F. 77. Ludw. *de
ren. invest. p. m. 430.* Electionem v. illius unius relinquunt

*An omni-
bus heredi-
bus unius
Domini fi-
delitas fa-
cienda?*

communiter Dominis, vel, hisce dissentientibus, Superiori-
rem deferendam putant. quod in Saxonia quidem est ex-
peditum Carpz. P. 2. C. 45. d. 29.

An Vasal-
lus per Pro-
curatorem
recognos-
cere possit?

§. 31. An v. ipse recognoscat Vasallus, an per Pro-
curatorem speciali mandato instructum (Sylv. de rec.
feud. q. 94. n. 6.) perinde erit, per text. 2. F. 3. §. sed utrum
& 2. F. 58 §. item sciendum. etiam invito Domino; quia
quod quis potest suo jure, non debet dependere ab alterius
arbitrio. Bocer. de invest. feud. cap. 4. n. 23. nisi Dominus, vel
justâ de causâ præsentiam Vasalli exigat, fortè quod su-
spectum habeat, adeoque præsentem admonere & terrere
velit. Ludw. d. renov. invest. cap. 1. (p. m. 430.) vel Vasallus
per insolentiam ipse comparere dedignetur. Sylv. d. q. 94.
n. 5. Vel denique consuetudo Regionis & loci, quæ sem-
per attendenda, requirat præsentiam Vasalli, quod ple-
rumque ita esse dicit Cujac. 2. F. 4. circa fin. de Galliâ,
ac præsertim Consuetudine Parisiensi refert Linn. de J. P.
L. 4. c. 7. n. 26. ubi ait Philippum Archi Ducem Austriae
coactum fuisse anno 1499. ut præsens fidelitatem juraret
Atrebatî, ratione Flandriæ, in manus Cancellarii. Idem de
Electoreatu Saxon. testatur Hartm. Pist. L. 2. q. 47. in
f. Quamvis aliàs in Imperio nostro investitura per pro-
curatorem fieri possit, imò Principes & Status imperii
hodiè ut plurimum renovationem non ipsi, sed per Lega-
tos petunt; quâ in re arcanum politicum quærit Fr.
Iren. in Colleg. ad Burgold. P. 3. p. 42. quod suo loco relin-
quimus.

Forma

Consistit
in petiti-
one humili

§. 32. Hactenus de materia tum in quâ, tum cir-
ca quam, superest ut videamus quoque de Forma nostræ
renovationis; Ea autem vel interna est & substantialis,
vel externa & Accidentalîs. Illa consistit (1.) in conve-
nienti renovationis petitione. Quæ convenientia judi-
catur partim ex tempore, partim ex modo petendi. Hic fie-
ri debet decenti humilitate & reverentia 2. F. 22. vers. Cu-
ria

ria & 23. vers. quomodo. Quam demonstrat Vasallus tunc
verbis, cum debitâ honoris præfatione sive honorifica
compellatione: tunc gestibus; non tamen genuum flexio-
ne, nisi Dominus sit Rex vel Imperator, Schrad. d. feud.
P. 6. c. 1. n. 19. licet verò eam generaliter exigat Jus Saxo-
nicum in cap. 22 Des Lehns = Rechts/ ibi: Und biete
Ihm seine Mannschafft an mit zusammen gelegten Hän-
den/ und sist der Herr/ so soll Er für Ihm knien
&c. Observantia tamen etiam in Saxonia contrarium do-
cet. Et rectè monet Ludw. de renov. invest. cap. 2. loco-
rum consuetudines hâc in re esse attendendas. add. Ro-
senth. c. 6. concl. 65. lit. 4.

§. 33. Tempus est à lege determinatum, adeoque Va-
fallus non potest expectare citationem Domini, sed ul-
tro renovationem petere debet Vult. L. 1. c. 7. n. 99. quo-
tiescunque enim certum à lege determinatum in aliquâ
re est tempus, tunc dies interpellat pro homine, & mora
contrahitur, etiam nullâ admonitione præcedente. l. 12. C.
d. contr. & comm. stipul. l. 2. C. d. J. Emphyt. nisi alia loci
Consuetudo existat. Qualem in Galliâ vigere docet exem-
plo Philippi Valesii Reg. Fr. Schepliz. promptuar. T. 7. §. 1.
n. 19. Et de Episcopatu quodam Germaniæ refert Ro-
senth, c. 6. concl. 30. lit. e. moris esse, ut Vasalli ad cer-
tum diem omnes conscribanrur, quo illis investituræ con-
feruntur.

§. 34. Quantum autem spatium à lege determinatum,
ostendit text. 2. F. 24. & 40. ubi statuitur annus & dies.
Non obstante text. 1. F. 22. ubi annus & mensis con-
ceditur Vasallo; quem textum variè cum reliquis conci-
liant Dd. ut videre est apud Ludw. d. ren. inv. cap. 3. i-
bique allegg. & Bitsch. Comm. ad 1. F. 22. qui breviter satis
facit plerisque, atque ipse approbat distinctionem Vultejî,
L. 1. c. 7. n. 61. inter Jus & acquitatem, quasi textus 2. F. 24.
& paralleli, Juris rigorem, textus verò 1. F. 22. usum & a-
quitatem ostendat; adeoque in illo debitum petendæ in-

Et congrua
ratione
temporis.

Intra quod
tempus re-
nov. peten-
da?

D

vesti-

vestituræ, in hoc, periculum amittendi feudi contineatur. Verum non sine ratione. & hunc conciliandi modum rejicit Finkelth. *Disp. feud. §. 16. lit. C. ibique in fine ait,* quod in text. 2. *F. 24.* annus & dies statuatur ad designandum, aliquod ultra annum spatium concedendum esse Vasallo; quare v. illud sit, determinari in text. 1. *F. 22.* adeoque dies ibi non *naturaliter*, sed *civiliter* capiatur, non secus ac *Jure Saxon. in Lehenr. cap. 22. junct. cap. 25.* In illo enim capite disponitur: *Nach des Vaters Tode soll der Sohn binnen Jahr und Tag zu den Lehn-Herrn kommen:* In hoc, anni & diei illius spatium determinatur, per annum & sex septimanas. Atque hæc solutio nobis quoque anteferenda reliquis videtur, eamque defendit Dn. Struv. *Synt. feud. Cap. 10. th. 7. n. 2.* nec infringitur per ea, quæ in contrarium profert Dn. Bechmann. *usuPr. feud. Ex. 2.*

An prorogari vel arctari possit tempus hoc invito Vasallo?

u. 72.

§. 35. Tempus v. hoc à Lege indultum invito Vasallo neque minui s. coarctari, arg. *l. 4. §. 5. ff. d. rejud. c. incultum 17. d. R. §. in 6.* etiam in Saxonia, quamvis aliud velit *Lehenr. cap. 22. in f. Dn. Struv. cap. 10. th. 7. n. 3.* neque prorogari potest; quia Vasalli interesse potest, ne prorogetur; nec permitti facile Domino debet, quod Vasallo permissum non est. *Vult. l. 1. c. 7. n. 63.* Utriusque tamen, Voluntate quin utrumque fieri possit, non dubitamus arg. *l. pen. C. d. pact. vid Ludw. d. ren. inv. cap. 3. (p. m. 475.)* ubi inquirat; an tempore convento non servato, eadem pœna habeat locum, quæ in neglecto tempore Legali. Tempus aut hoc ab initio est utile; non enim currere incipit nisi scienti, arg. *2. F. 9 §. donare ibi: ex quo sciverit. Ludw. d. ren. inv. cap. 3. p. m. 482.* atque hæc ignorantia, quia facti & quidem alieni est, regulariter præsumitur, *l. 42. d. R. §. præsumtio* tamen hæc admittit probationem in contrarium, *l. 2. §. 21. ff. d. prob.* Imò, si Vasalli ignorantia minus probabilis, ipse probare eam, vel mediante juramento se purgare tenetur. Dn. Struv. *Cap. 10. §.*

§. 2. *casu* 4. ubi præjudicium adducit. Quod. v. nec Noctis, nec prandii tempore, peti possit investitura, patere videtur, arg. l. 39. d. solut. vid. Ludw. d. Tr. cap. 2. §. 3. (p. 458.)

§. 36. Hæc obligatio verò petendi renovationem intra tempus definitum tanta est, ut Vasallum Feloniæ reum constituat, si eam insuper habuerit 2. F. 24. pr. nisi justam excusandi causam habeat. 1. F. 22. tunc enim abesse videtur dolus, propter quem feloniam incurrit, & feudo privatur, 2. F. 52. in f. antequam igitur de dolo, & quæ huic inest latâ culpâ constet, pœna locum non habet, unde sequitur, quod ipso jure, ob non petitam investituram feudo non cadat, sed demum per sententiam. 1. F. 21. & 1. F. 22. pr. ibi; damnetur Carpz. P. 3. c. 27. d. 12. Justæ aut excusandi causæ quænam sint, videri potest apud Gothofr. Anton. D. F. 8. th. 4. seqq. Struv. cap. 10 §. 9. & breviter apud Bitsch. 1. F. 22. notab. 2. & 2. F. 52. in f. Quemadmodum verò Vasallus sub pœnâ privationis tenetur renovationem petere; ita & Dominus sub pœnâ amittendæ proprietatis, tenetur intra idem tempus à die petitionis factæ, renovare. arg. 2. F. 26. §. Domino & rationem, quod ad paria judicentur Vasallus & Dominus 2. F. 6. vid. Rosenth. d. feud. c. 6. concl. 60. n. 9. Ludw. d. ren. inv. cap. ult. (p. m. 492. & seqq.) quàmvis ita frequens non sit, ut Dominus proprietate privetur, & ait Knichen tract. d. vestit. paction. P. 2. c. 5. n. 274. & seqq. ex tot observacionibus ac Decisionibus Cameralibus pœnam privationis, directum Dominium concernentem irrogatam esse; quin imò eo nomine actionem intentatam unquam fuisse, se nondum deprehendisse, vide tamen Moller. P. 1. const; Elect. 27. n. 8. Certius & frequentius remedium pro consequendâ renovatione petitâ proponit Struv. cap. 10. §. 11. ibiq; allegg.

§. 37 Dominus itaque legitimè requisitus aut, statim renovat investituram, aut quod frequentius contingit, certum diem actui illi præfigit, & locum. Vult. d. feud. L. 1.

c. 7. n. 103. Locum quod concernit, quemadmodum Va-
fallus non nisi idoneo & comodo loco renovationem
petere potest, arg. l. 37 ff. d. solut. Schrad. d. feud. P. 6.
s. 3. n. 10. Sic Dominus quoque si locum suspectum,
incommodum, pestilentem, inimicum, ad quem
non nisi magnis impensis veniri posset, præfixerit,
ad comparandum Vasallum non obligabit. arg. l. 8. ff.
ad. Sect. Trebell. Zas. d. feud. P. 7. n. 5. add. Myler. d. Pr. & St.
Imp. c. 91. n. 10. Sed nec tutum esse locum sufficit, nisi simul sit
in territorio, arg. l. 35. §. 2. ff. d. Procurat. vel in vicinia, &
aditu facilis, Schneidvv. P. 5. n. 40. hinc non desunt exem-
pla, quod Pofonii in Hungaria investiti, Status imperii fu-
erint, vid. Myler d. Pr. & St. Imp. c. 91. n. 8. in f. Dominum
v. in suo Territorio necessario sequi Vasallus tenetur, e-
umq; locum adire, ubi Curiam habet vel Aulam; nisi cum
pactione aliad vel privilegio cautum est Cujac. 2. F. 4. qua-
li gaudet in imperio ex concessione Frid. II. Imperat.,
anno 1166. potentiss. Domus Austriaca, quæ extra metas
Austriæ non tenetur accedere imperium pro conducendis
feudis, referente ex Cuspin. in vitâ Frid. II. Limn. 5. d. J.
P. 2. n. 30. de simili privilegio Bohemiæ vid Myler. d. c. 91. n. 9.
§. 38. Ut verò petita investitura probari possit, in casti-
dari solet quo Dominus feudi ob certa impedimenta, occupationes,
breve testat vel alias causas investire statim non potest, nec vult, dari solet
Vasallo Breve testatum, quo Dominus petitam confite-
tur, eiq; ad certum tempus dilationem indulget, quo præ-
terlapso denuò requirere Dominum tenetur, Wehn. obs.
Pract. v. Muth-Zettel / Lehnsfönnung: Vocatur hoc te-
statum der Muthzettel / quod per illud probetur investi-
tura petita, daß es der Lehen-Mann gemuthet / oder an-
gemuthet habe / adeoque in petendo negligens non exti-
terit, Wehn. d. l. formulam, sub quâ hæc imbreviatura da-
ri solet, exhibet Schneidvv. d. feud. P. 5 n. 128. in f. Quod
si verò Dominus testimonium tale non dederit, nec ta-
men investituram fecerit, instare in petendo Vasallus, &
id

Petitã in-
vestiturã
dari solet
breve testat
11111

id coram Notario, aut per Notarium & Testes facere debet, ut possit industriam suam docere. Rosenth. d. feud. c. 6. concl. 65. n. 6. extra hunc casum verò, adeoque regulariter, Vasallum sæpius quam semel, ut petat renovationem, cogendum haud esse, contra Math. d. Afflict. rectè tenet Ludvv. d. ren. inv. Cap. 2. §. 2. (p. m. 458.)

§. 39. Consistit Forma II. in ipsâ recognitione, quæ Forma con-
solenni expeditur actu, qui tribus potissimum absolvitur *sistit II in*
(1) repetitâ petitione in præsentia Testium, præprimis *actu in ve-*
moribus, ubi prior petitio per libellum supplicem facta, *stitura*
eamq; non statim investitura secuta, adeoque illa petitio
saltem præparatoria fuit. Bejer ad Schnob. D. 5. th. 17.
verb. *Dominum sequi.* (2) fidelitatis præstatione (3.) Confirma-
tione jurium per primam investituram collatorum.

§. 40. Testes quod concernit, necessarii illi sunt ad *Actus in-*
fidem actus faciendam, quoniam verò ad hoc regulariter *vestitura*
de jure communi duo sufficiunt l. 12. ff. d. Testib. nec in *debet fieri*
nostro casu aliud in jure feudali statutum reperitur, sed *in Testium*
regulam d. l. 12. potius probari argumento est 1. F. 26. §. *præsentia*
si quis & 2. F. 2. pr. binarium numerum sufficere puta-
mus, modò sint idonei: quam idoneitatem hoc loco
non ex *speciali* testium qualitate, quemadmodum in no-
vâ investiturâ, in quâ præter Pares Curia, si quos habe-
at Dominus, nulli sunt habiles 2. F. 2. pr. sed ex *generalis*
Testium habilitate judicamus; ita ut extranei quoque
admittantur 2. F. 32. exceptis tamen sceminis d. text. quia
& hæc investitura est actus solennis in quibus sceminæ
non admittuntur; quàmvis enim aliàs sceminarum testi-
monium non improbetur; Distingvendum tamen inter
testimonia *συσαιμα*, quæ solennitatis causâ requiruntur
& testimonia *ἀποδνημα*, quæ probationis causâ deside-
rantur conf. Bitsch. 2. F. 32. in f.

§. 41. Fidelitatis præstatio adeo est necessaria, ut fi-
delitatem facere recusanti nulla investitura fieri debeat, 2. *Fidelitatis*
F. 3. §. nulla. Est enim fidelitas de substantia feudi, a- *præstatio-*
deo, *no*

D 3

deo,

deo, ut ex illâ nomen accepisse dicatur. Quare nec pa-
cto remitti illa salvo feudo potest. Dn. Struv. c. 2. th. 6.
n. 6. quod secus est in juramento fidelitatis. d. §. nulla in
f. quia juramentum saltem est modus, per quem fidelitas
præstatur, quem remitti, rem ipsam non tangit; & ju-
ramento licet remisso, ad ea nihilominus erit obligatus,
quæ aliàs juramento continentur, arg. 2. F. 47. in f. Ro-
senth. d. feud. c. 2. concl. 60. n. 2. exceptis iis, quæ ex jura-
mento singulariter profluunt. Rosenth. d. feud. d. c. 2. con-
cl. 66.

§. 42. Fidelitatem verò ipsam investituram præcedere
debere disponit text. 2. F. 4. & 7. §. ult. Moribus tamen
præposteratio videtur recepta, ut patet ex Relatione in-
vestituræ Friderici V. Elector. Palatini per Imperatorem
Matthiam factæ, quam exhibet Burgold. in Mantissa ad
Instr. Pac. p. 38. Ibi; So weren J. K. M. allergnädigst
geneigt / S. Churf. Gn. auff vorher erstatteten ge-
wöhnlichen leiblichen Eid / so wol die Reichs Regalia
und Lehen / Euch jetzt und in derselben Namen als Ge-
walt habern (per Procuratorem enim investituram petiit
Elector) allergnädigst zu lehen &c. Ut autem in ipsâ peti-
tione renovationis expressè fidelitatem polliceatur Vasal-
lus, opus esse non videtur. 1. F. 22. 2. F. 52 §. ult. non ob-
stantibus iis, quæ 2. F. 24. in pr. & 2. F. 40 disponuntur;
Ibi enim non duo sunt, quæ copulativè requiruntur, sed
unum tantum: idque vel unô verbo appellatur investitu-
ram petere d. text. 1. F. 22. & 2. F. 52. aut fidelitatem polli-
ceri 2. F. 92. vel duobus simul exprimitur: Investituram
petere, fidelitatem polliceri 2. F. 24. aut polliceri fide-
litatem, & investituram petere 2. F. 40. Itaque, si vel ma-
ximè tantum investituram sese petere dicat, interpretatio
tamen ita facienda erit, quod eam sic petat, ut paratus
sit fidelitatem præstare, Bitsch. 2. F. 24. notab. 3. Tutius
tamen esse, si inseratur petitioni pollicitatio fidelitatis

An in peti-
tione re-
nov. expres-
sè teneatur
Vasallus fi-
delit. polli-
ceri?

mo-

monet Sylv. d. rec. feud. q. 108. quod jure Saxon. quoque
exigi docet Schrad. P. 6. c. 3. n. 7. Et in Imperio servari,
patet ex alleg. Relat. investituræ Frid. V. Elect. Palatini.

§. 43. Confirmatio Jurium solet mediantibus certis
ceremoniis fieri, quas quia variant, ad formam externam
referre lubet. Formam autem externam quarimus (i.)
in juramenti præstatione; hoc enim, quamvis regulariter
fit modus promittendi fidelitatem, ab eâ tamen abesse ex
conventionem posse, dictum est in §. antec. 41. Unde qui-
bus hoc remissum, appellantur Vasalli per non Sacramen-
tum. 2. F. 47. in f. Quotiescunque verò remissum non est,
in omni feudo præstari illud debet à Vasallo cujuscunque
conditionis. Vult. L. 1. c. 7. n. 43. solo Minore excepto:
2. F. 26. §. Si minori. sub certâ formâ qualis præ-
scripta 2. F. 5. & 7. cum quâ coincidunt receptæ in Germania for-
mulæ, tum in Aulis Principum & Saxoniam, quales ex-
hibet Carpz. Diss. F. 6. & quidem ipsius Vasalli in §. 30.
Procuratoris v. in §. 29. tum in Aulâ Imperiali, quæ in-
tegrâ reperitur apud Limn. d. J. P. L. 4. c. 7. n. 36. In
Germanicarum harum formularum fine, adjectâ conspi-
citur clausulâ: Als mir Gott helffe und sein H. Evan-
gelium: quæ surrogata in locum antiquæ: So wahr mir
Gott helffe und alle Heiligen / qualis reperitur in Tit.
2. A. B. quamvis nec verba: und sein H. Evangelium:
sine contradictione manserint, docente Limn. 2. d. J. P.
c. 3. n. 50. & à Protestantibus quandoque ommissa, refert
Sprenger. in Lucern. modern. stat. s. Rom. Imp. p. 174. quo-
niam tamen Evangelio vis salvifica proficiens ad salutem
æternam, dissertè adscribitur ad Rom. 1. v. 16. & 1. ad Cor.
1. vers. 18. retineri illa posse, salvâ Conscientiâ, rectè te-
net Franzk. ad ff. d. jurej. n. 15. & à Sociis Aug. Confess.
in Constitutione Pacificationis Passav. ut verbo Dei non re-
pugnantia admissa esse, refert.

§. 44. (2) In certis Ceremoniis quæ actum investitu-
riæ observatione

3) Confir-
matione
jurium.
Forma ex
terna con-
stat i) jurã.
præstatio-
ne

2) Ceremo-
niarû ob-
servatione

ra magis reddunt solennem; suntque illæ eadem quæ in primâ investiturâ intervenire solent. Quæcumque enim specialiter mutata non sunt, in hac quoque desiderantur 2. F. 3. §. ult. 2. F. 24. §. 2. Vid. Dn. Struv. Cap. 10. §. 5. n. 1. Ceremoniæ v. illæ variant pro Regionum varietate Schnobel *disput. feud. 5. th. 18.* unde alicubi Ceremoniæ observandæ ex Aulâ significari solent, notante Dn. Beier *ad Schnob. d. l. in f. de Ceremoniis in Aulâ quâdam Saxon.* receptis vid. Beier *d. l. p. 198.* de iis, quæ in Imperio hodie observantur videri potest Limn. *in add. ad L. 4. c. 7. n. 23.* ubi distinctè omnia proponit. Solent v. tum in primâ investiturâ quandoque, si scilicet abusivè investiat; tum in renovatione semper, quia per eam possessio non transfertur, certa adhiberi Symbola, de quibus agit Vult. *d. feud. L. 1. c. 7. n. 29.* De signis in Galliâ adhiberi solitis vid. Limn. *d. 3. P. L. 4. c. 7. n. 31.* In Imperio nostro in Feudis Regalibus sunt vel Ensis, vel Sceptrum in Ecclesiasticis, vel in secularibus vexillum, idq; rubrum seu sanguineum, unde die Blut-Fahne significat Regalia, teste Limn. *d. c. 7. n. 32. sub signo** quàmvis in defectu sceptri ejus, 1299. loco Crucis signum adhibuisse Rudolph. Habsb. Imp. tur Lehm. *Chron. Spirens. L. 5. cap. 104.* Sicut etiam vexilli loco, sub ense non semel investitura peracta, præprimis si non publicè sub dio, sed in conclavi fiebat. Imò hodie fermè semper ense expediri solet, & nullum post Mauritium Ducem Saxon *Sup. Sec. à Car. V.* per vexillum investitum, referente Sleid. *commentar. lib. 20.* occurrit exemplum lennis investituræ. unde concludit Carpz. *Semidec. 8. ad A. B. 9. 5. n. 21.* hunc investiendi modum penitus ab usu recessisse, & in locum vexilli atq; sceptri successisse gladium, quâ in re assentientem habet Reink. *d. Reg. Sec. & Ecc. P. 1. cl. 4. c. 16. n. 16. & seqq. aliosq;* qui exemplis recentioribus huic suæ assertioni robur conciliare student. Ex hisce tamen aliisque ab iis adductis fundamentis thesin
eorum

eorum sufficienter firmari non posse, non sine ratione censet Limn. in add. ad. L. 4. c. 7. n. 32. quem sequitur Dieter. ad A. B. T. 25. vers. *Marcas argenti*. Quod v. haecenus per enssem tantum investiti fuerint Principes, hoc inde factum prælumit Limn. d. J. P. d. L. 4. cap. 7. n. 33. quia non sub dio, sed in conclavi, atque sic non in præsentiâ populi investituræ actus fuerit expeditus.

§. 45. Actui investituræ duo potissimum solent annecti, quasi sequelæ: & 1) quidem præstatio *Laudemii* seu certæ pecuniæ, vel rei in redhostimentum quasi investituræ. quod consuetudine & usu locorum receptum atque introductum, Jure feudali *communi* enim, ut & *Saxonico* ignoratur. Schneidw. d. feud. P. 5. C. 1. n. 61. Hinc nec ubique eodem modò, eademque quantitate præstatur. Nos plura de eo hic addere nolumus. videri potest Franzk. de *Laudem.* Struv. cap. 10. §. 12. & seqq. & de taxâ s. honorario, quod Status imperii renovationem petentes, solvere Officialibus imperii & Imperatoris, Cancellariæ ac denique inferioribus aulæ Cæsareæ ministris tenentur, & quinam ab hoc onere sint exempti, consuli meretur Limn. addit ad. L. 4. c. 7. n. 23. p. 432. & seqq. add. Spreng. in *Lucern.* p. 175. & seqq. Myler. d. Pr. d. Stat. Imp. c. 92. n. fin.

*Laudemii
præstatio*

§. 46. (2) Confectio Instrumenti super actu in investituræ, quod appellatur in Jure feudali i. F. 2. §. 1. & *alibi* Breve testatum, id est, scriptura vel Instrumentum testatò factum seu testibus munitum, vel coram testibus factum. Vox Breve enim non adjectivum est, ut *Comm. DD.* qui Breve testatum exponunt per brevem testationem, sed Substantivum, & apud mediæ ætatis scriptores tam masculino, quam neutrò genere frequens est, & extat aliquoties in Codice justiniano, veluti. l. ult. C. d. *fid. instr.* l. 1. C. d. *apoch.* L. X. l. ult. C. d. *conv. fisci debit.* L. X. ibi: *Inter Chartulas confiscati, brevis quidam asseveratur inventus.* vid. Bitsch. in d. §. 1. p. 90 Hoc autem In-

*Confectio
Instrumenti
super in-
vestitura.*

E

stru-

strumentum non ad actus solennitatem, sed probationem desiderari rectè censet Dn. Struv. *Synt. feud. Cap. 8. §. 8. n. 2.* atque hoc ex ipso textu *1. F. 4. pr.* quo dissentientes utuntur, satis probatur; quia totus ille, non in solennitate investituræ, sed in eâ probandâ est occupatus. *Bitsch. in d. text.* Ut autem plenam fidem faciat hoc Breve, subscriptio Testium jure feudali videtur exigi, per text. *2. F. 2. pr. §. 32. §. 58. §. 1. vers. iccirco.* quod tamen hodiè non desiderari, sed subscriptionem Domini, ejusque sigillum sufficere tradunt *Dd. Comm.* quos allegat *Bocer. d. invest. Feud. cap. 4. n. 37. prope fin.* cum hoc tamen moderamine, ut in illo Testium adhibitorum fiat mentio *Schrad. P. 5. c. 2. n. 12.* Ab hoc Breve discernenda venit *Schedula, der Lehn-schein* / statim post actum investituræ, interim quasi dari solita *Vassallo*, donec prolixius illud Instrumentum *der Lehn-Brieff* fuerit perfectum vid *Bejer. ad Schnob. Diss. 5. th. ult.*

Effectus renovat.

§. 47. Effectus renovationis est conservatio juris pristini in possessorem jure primi acqvirentis transmissi *arg. 2. F. 3. pr.* Generale enim est, ut Confirmatio si-ve innovatio nihil novi tribuat, sed jus quod quis antè habet stabiliat. *C. cum dilecta 4. X. de confirm. util. §. inutil.* adeoque si possessor feudi nullum jus in eo habeat, sed injustè possideat, justam per hanc renovationem non consequitur possessionem. *arg. 2. F. 3. præscripturo* tamen feudum, hoc Juris tribuit investitura hæc, ut suæ possessioni possit connumerare annos, quibus antecessor possedit, cum aliàs à propriâ personâ inchoare debeat *Dn. Stryk. Ex. Jur. feud. c. 11. q. 4.*

Tenor primæ investituræ servandus in renov. §. 48. Quoniam igitur renovatio hæc in primâ investiturâ fundamentum habet & radicem inde petit, *Gothofr. Ant. Disp. feud. 8 th. ult. lit. c.* hinc tenor primæ investituræ hinc præcisè servandus, pactaque illius in hac

hâc censentur repetita. quoniam sequentes investituræ sunt accessorix ad primam, & prima initium est reliquarum: clausulæ verò positæ initio etiam in fine censentur repetitæ per tradita Schrad. P. 5. c. 2. n. 34. & seqq. Quare si dissensus aliquis occurrat inter instrumenta investiturarum, in posteriori error commissus creditur, eaqve ex primâ, ut interpretationem, ita moderamen accipit Dn. Struv. cap. 1. §. II. n. 3. *ibiq; alleg.* quod idem de quavis antiquiori sentiendum, si prima desit quia enim in dubio mutatio facta non præsumitur, convenire illa censetur ex asse primæ investituræ. Schrad. P. 2. c. 2. n. 44. Prima tamen obscurior ex recentiori clarâ & perspicuâ declarationem recipiet, rectè sentiente Rosenth. d. feud. C. 6. concl. 69. n. 12.

§. 49. Sed quid si hoc expressè actum ut prima investitura immutetur? Dist. aut Vasalli Jus auctum, aut imminutum vel deterius redditum. Priori casu, cum alteri saltem Contrahentium, Domino videlicet præjudicetur, firmam dicimus conventionem, adeo ut Successoribus Vasalli omnibus profit arg. 2. F. 18. & l. 9. ff. d. prob. etiam absentibus & conventionem ignorantibus. Schrad. P. 5. c. 2. n. 43. *inf.* nisi idem Vasallus & Dominus postea hanc Conventionem revocaverint arg. l. 35. ff. d. R. §. Rosenth. d. feud. cap. 6. concl. 69. n. 24. vel pactum in personam Vasalli conceptum, arg. l. 25. §. 1. ff. d. pact. Posteriori casu subdistinguitur, an consenserint ii, de quorum præjudicio agitur, illi videlicet, qui vel jure primi acqvirentis, vel aliâ ratione successionem sperant; an secus: hoc casu ipsi quidem paciscenti oberit conventio: arg. l. pen. C. d. pact. ejusque Liberis arg. 2. F. 51. §. filius *junct.* L. 14. C. d. R. V. non verò Agnatis arg. 2. F. 39. *pr.* vid. Schrad. d. c. 2. n. 41. & seq. quàmvis clausula salvo jure tertii non fuerit expressa; illius enim expressio perexigui vel planè nullius momenti est, arg. l. 3. C. d. fides.

Gotho-

An recedat
possit à
prima in-
vestitura.

Gothofr. Anton. *disp. F. 8. th. ult. in f.* Illo casu subsistit
conventio etiam in præjudicium agnatorum. arg. 1. *F. 5.*
J. 1. l. 47. ff. d. re jud. vid. Ant. D. 10. th. 6. lit. C. Dn.
Struv. cap. 10. th. 6. n. 2. Ubi generaliter circa ejusmodi
conventionem addit, eam non à quovis Domino reno-
vante fieri posse, sed ab eo saltem, qui de novo investi-
re potest; quod in casu, ubi favorem Vasalli respicit pa-
ctum concedimus, per jura notissima.

Atque hæc de renovatione investituræ hæc
vice pro temporis, ingeniique modo suffi-
ciant. B. L. vel non sollicitus fave-
bit conatui. DEO verò

T. O. M.

Sit Laus & Gloria.

Leipzig, Diss., 1675 (1)

ULB Halle

3

004 581 636

TA → OL

f. m. 1 + 9 Stück verbunden

VD17

Christ. 63 / 30. 18.
DEO DUCE!
DE

RENOVATIONE INVESTITURÆ

FEUDALIS,
INDULTU SUPERIORUM
in almâ hâc philureâ,

PRÆSIDE
DN. JOH. ALEXAND. *Christ /*
U. J. D.

publ. disputabit
JOH. CAROL. Bose/ Eq. Misn.
A. & R.

d. 4. Sept. c1o Ioc LXXIX.
hor. loeq3 consuet.

L I P S I Æ

Typis KRÜGERIANIS.

J. VII.

HAZ

